رویش روان شناسی، سال۱۲، شماره۷، شماره پیاپی ۸۸، مهر ۱۴۰۲
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),12(7), 2023

رابطه سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی:
بررسی نقش تعدیل‌گری ترتیب تولد و سابقه سوء استفاده جنسی در دوران کودکی
The relationship between attachment styles and high-risk sexual behavior: Investigating the moderating role of birth order and sexual abuse history in childhood

فاطمه سادات چوکان سنبل (نویسنده مسئول)
کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران.
دکتر حمید رضائیان فرجی
دانشیار گروه مشاوره، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران.
دکتر عباس عبداللهی
استادیار گروه مشاوره، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران.

Fatemeh Sadat Chokan Sonbol*
M.A. in Family Counseling, Alzahra University, Tehran, Iran. choganfateme@gmail.com
Dr. Hamid Rezaeian Faraji
Associate Professor of couseling group, Alzahra University, Tehran, Iran.
Dr. Abbas Abdollahi
Assistant professor of couseling group, Alzahra University, Tehran, Iran.

چکیده
پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی با متغیر تعدیل‌گر ترتیب تولد و تجربه سوء استفاده جنسی در دوران کودکی انجام شد. این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ ماهیت اجرا توصیفی با طرح همبستگی بود. جامعه آماری در این پژوهش شامل کلیه جوانان ۲۰ تا ۳۰ ساله دختر و پسر دارای رفتار پرخطر جنسی در شهر تهران بود که طی آبان ۱۳۹۷ تا شهریور ۱۳۹۸ انجام شد. از میان آن‌ها تعداد ۱۰۰ نفر که تجربه رفتار پرخطر جنسی داشتند، به شیوه‌ی نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. ابزارهای به‌کار رفته در این پژوهش شامل پرسشنامه رفتارهای پرخطر جنسی (RSBQ)، خاکباز و همکاران (۱۳۸۹) و پرسشنامه سبک دلبستگی (ASQ)، کالینز و رید (۱۹۹۰) بود. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از روش‌های آماری آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نهایی نشان داد میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی رابطه معناداری وجود دارد($P<۰/۰۵$)، اما متغیر ترتیب تولد و تجربه سوء استفاده جنسی در دوران کودکی نقش تعدیل‌گر در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی ندارد ($P>۰/۰۵$). همچنین بین سبک‌های دلبستگی ایمن و اجتنابی و دوسوگرا با رفتار پرخطر جنسی ارتباط چشمگیری وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: *سبک‌های دلبستگی، رفتار پرخطر جنسی، ترتیب تولد، سوء استفاده جنسی دوران کودکی.*

Abstract
The present study was conducted with the aim of investigating the relationship between attachment styles and risky sexual behavior with the moderating variable of birth order and the experience of sexual abuse in childhood. This research was applied in terms of purpose and descriptive in terms of the nature of implementation with correlational design. The statistical population in this research included all young men and women between 20 and 30 years of age with risky sexual behavior in Tehran, which was conducted between November 2017 and September 2018. Among them, 100 people who had experienced high-risk sexual behavior were selected through purposive sampling. The tools used in this research included a high-risk sexual behaviors questionnaire (RSBQ), Khakbaz et al. (2019), and an attachment style questionnaire (ASQ), Collins and Reed (1990). The collected data were analyzed using Pearson's correlation test and multiple regression. The final results showed that there is a significant relationship between attachment styles and risky sexual behavior ($P<0.05$), However, the variable of birth order and the experience of sexual abuse during childhood does not have a moderating role in the relationship between attachment styles and risky sexual behavior ($P>0.05$). Also, there is a significant relationship between secure, avoidant, and ambivalent attachment styles with risky sexual behavior.

Keywords: *Attachment Styles, High-Risk Sexual Behavior, Birth Order, Childhood Sexual Abuse Experience.*

نوع مقاله : پژوهشی | **دریافت : اسفند ۱۴۰۱** | **پذیرش: تیر ۱۴۰۲** | **ویرایش نهایی: مهر ۱۴۰۲**

مقدمه

نزدیک به دو دهه است که شیوع رفتارهای پرخطر، علی‌الخصوص در سنین نوجوانی و جوانی به یکی از نگرانی‌های جوامع بشری تبدیل شده است (زارعی و همکاران، ۱۳۹۹). سنین جوانی، به دلیل مشارکت بیشتر همسن و سال‌ها و در موقعیت‌های اجتماعی مختلف

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]

قرارگرفتن و همچنین مسئولیت‌های مختلف بیشتری اعم از تحصیلی، اجتماعی و اقتصادی که از آنها انتظار می‌رود، این افراد را بیشتر مستعد انجام رفتارهای پرخطر می‌کند، زیرا تمایل به رفتارهای پرخطر در حقیقت فرار از مقابله مؤثر با موقعیت‌های چالش‌برانگیز است. رفتارهای پرخطر شامل موارد مختلفی ازجمله رفتارهای آسیب‌زا مانند استفاده از سیگار و مواد مخدر، پرخاشگری اجتماعی و دعوا با دیگران، به خود آسیب رساندن، روابط جنسی نامشروع و... می‌شود (احدی و همکاران، ۱۴۰۰ ؛ هوباچ[1] و همکاران، ۲۰۲۱). رفتارهای پرخطر رفتارهایی هستند که سلامت و بهزیستی افراد را در معرض خطر قرار می‌دهند و طیفی از رفتارهایی را در برمی‌گیرند که نه تنها برای فرد بلکه برای افراد مهم زندگی وی زیان‌های جدی به بار می‌آورند و نیز باعث صدمات غیرعمدی به سایر اعضای جامعه نیز می‌گردند (هوباچ و همکاران، ۲۰۲۱). رفتارهای پرخطر بر سلامتی جوانان تأثیر نامطلوبی می‌گذارد و باعث می‌شود که به ارتکاب حداقل یک‌بار از این نوع رفتارها ازجمله رفتار پرخطر جنسی رو بیاورند (کارگروه خدمات پیشگیرانه آمریکا[2]، ۲۰۱۰). در تحقیقی که چاولا و سرکار[3] (۲۰۱۹) انجام داده‌اند، ارتباط بین رفتارجنسی پرخطر و مصرف مواد به خوبی ثابت شده است. یک فرد ممکن است پس از مصرف الکل، به انواع مختلفی از رفتارهای مخاطره‌آمیز مانند درگیری با چندین شریک جنسی و فراموش کردن استفاده از وسایل جلوگیری از بارداری در حین آمیزش جنسی، دست بزند. الکل ممکن است به خودی خود یک محیط اجتماعی را ایجاد کند که در آن فرد تمایل بیشتری به آمیزش جنسی محافظت نشده دارد. پر واضح است مسائل جنسی نقش بسیار مهمی در بهداشت و سلامت کلی خانواده دارد. رفتارهای جنسی پرخطر تهدید بزرگی برای سلامت جسمی و اجتماعی جوانان محسوب می‌شود. عفونت‌های جنسی منتقله از راه تماس جنسی منتقل می‌شوند و شیوع این بیماری‌ها در نقاط مختلف دنیا به‌طور قابل توجهی متفاوت بوده و حتی آمار روشنی در گروه معتادین وجود ندارد. عفونت تناسلی، ویروس هپاتیت، هرپس تناسلی، سیفلیس و ایدز از مهم‌ترین و خطرناک‌ترین بیماری‌های قابل انتقال دارای عوارض است که از راه تماس جنسی انتقال پیدا می‌کند که هرکدام، احتمال ابتلا به دیگری را افزایش می‌دهد (آنبسو[4] و همکاران، ۲۰۲۳). مناجاتی و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که انعطاف پذیری و دلبستگی ایمن با گرایش به رفتارهای پرخطر و دلبستگی اجتنابی، رابطه منفی و معناداری دارد. همچنین نشان دادند که دلبستگی دو سوگرا با گرایش به رفتارهای پرخطر رابطه مثبت و معنا داری دارد. در پژوهشی که در خصوص بدرفتاری با کودک توسط اشری و همکاران[5] (۲۰۱۵) صورت گرفت، نشان داده شد که سبک‌های دلبستگی ناایمن با رفتار پرخطر به طور معناداری در ارتباط بود. دلبستگی اضطرابی با مصرف الکل و دلبستگی اجتنابی با مصرف مواد و رفتارهای ضداجتماعی همراه بود.

منظور از سبک دلبستگی، پیوند هیجانی بین دو نفر است که آنها را از نظر فیزیکی و روانی به هم پیوند میزند و استمرار می یابد (ویلس، ۲۰۲۲). پژوهش‌ها نشان دادند سبک دلبستگی تعیین کننده آمادگی فرد برای حل و فصل مسائل و رفتارهای او در برابر ناکامی‌های اجتماعی است (مونوکا[6] و همکاران، ۲۰۱۹). زاخور[7] و همکاران (۲۰۲۰) در مطالعات خود نشان دادند که توجه به ترکیب سبک‌های دلبستگی در تشخیص و درمان اختلالات مصرف الکل اهمیت دارد. ارضای نیازهای جسمانی کودک توسط والدین، رضایت‌مندی را بین والدین و کودک افزایش می‌دهد و باعث تشکیل حس اعتماد بین آن‌ها می‌شود. اما نداشتن ثبات و اختلال در این روند عدم اطمینان و امنیت را افزایش داده و باعث ایجاد عوارض و هزینه‌های زیادی برای فرد، خانواده و جامعه می شود (ساگون[8] و همکاران، ۲۰۲۳).

از سویی از عوامل اثرگذار و اساسی که در حال حاضر بر روی رفتارهای پرخطر و سبک‌های دلبستگی و ابعاد شخصیت افراد، مؤثر واقع می‌شوند و در تحقیقات صورت گرفته کمتر به‌طور مستقیم به آن توجه شده است، ترتیب تولد افراد در خانواده است. آلفرد آدلر[9] روان‌پزشک استرالیایی، بیان کرده است ترتیب تولد بر روی شخصیت تأثیرگذار هست و بدین ترتیب، تعیین شخصیت افراد با بزرگتر و کوچکتر بودن از خواهر و برادرها و در برابر نگرش مختلف والدین، شرایط کودکی متفاوتی را به وجود می‌آورد. ترتیب تولد افراد بر شیوه

1 Hubach
2. US Preventive Services Task Force
3 Chawla & Sarkar
4 Anbesu
5 Oshri
6 Monaco
7 Zakhour
8 Sagone
9 Alfred Adler

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]

زندگی مانند نحوه برخورد یکسان یک فرد با تکالیف زندگی ازجمله دوستی، شغل و عشق تاثیر دارد (سراهبزو[1]، ۲۰۲۰؛ السیابی[2] و همکاران، ۲۰۲۱). ترتیب تولد احتمالا بر شیوه های فرزندپروری نیز موثر است. منظور از شیوه‌های فرزندپروری، روش‌های تربیتی است که والدین در تربیت فرزندان خود رعایت می‌کنند (السیابی[3] و همکاران، ۲۰۲۱). سبک‌های فرزندپروی ارتباط مستقیمی با نوع ارتباط والدین با فرزندان دارند. هنگامی که به ترتیب تولد نگاه می‌کنیم، فرزندان اول به طور قابل توجهی نمرات بالاتری در رفتارهای مستقلانه نسبت به فرندان بعدی داشتند (وان والکوم[4] و همکاران، ۲۰۱۹).

از طرفی تاریخچه سوءاستفاده جنسی می‌تواند زمینه‌ساز گرایش جوانان به رفتارهای پرخطر جنسی باشد. بنابراین با توجه به نقش حساس و گسترده ترتیب تولد افراد در خانواده و سوءاستفاده جنسی و ارتباط آن با سبک‌های دلبستگی و رفتارهای پرخطر، ضرورت توجه به مسائل مرتبط با این متغیرهای اساسی را حیاتی ساخته است؛ بنابراین هدف از این پژوهش بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی با متغیر تعدیل‌گر ترتیب تولد و تجربه سوءاستفاده جنسی در دوران کودکی می‌باشد.

با توجه به اینکه روابط جنسی پیش از ازدواج افزایش یافته است، رفتارهای مخاطره‌آمیز و محافظت‌نشده جنسی یکی از عوامل تهدیدکننده سلامت جوانان است. سازمان ملی جوانان در مطالعه‌ای بر روی جوانان ۲۹ -۱۸ سال که تجربه تماس جنسی قبل از ازدواج داشته‌اند نشان داد که تنها ۴۰ درصد از آنان در رابطه جنسی خود از کاندوم استفاده کرده‌اند و روابط جنسی مقعدی جایگزینی برای روابط جنسی واژینال، به دلیل اهمیت حفظ بکارت در برخی دختران شده است. نتایج خطرناک این رفتارهای پرخطر، بیماری‌های مقاربتی نظیر اچ. آی. وی/ ایدز را در میان افراد جامعه و به‌ویژه جوانان افزایش داده است (هاشمی‌پرست و همکاران، ۱۳۹۶).

رفتارهای پرخطر جنسی جوانان که از مهم‌ترین آسیب‌های آن ابتلا به بیماری ایدز است ممکن است آینده آن‌ها و خانواده‌شان را به شدت تحت تاثیر قرار دهد. شرایط کشورها و اقتصاد و خانواده نقش موثری در رفتارها و روابط جنسی جوانان دارند. روابط خانوادگی مناسب می‌تواند در بهبود رفتار جوانان موثر باشد (تیان[5] و همکاران، ۲۰۲۳؛ ریمن[6] و همکاران، ۲۰۱۹). تابو بودن روابط جنسی پیش از ازدواج نیز باعث شده تا مدرسان سلامت از این موضوع غافل مانده و دلایل پنهان ایجاد رفتارهای پرخطر جنسی را درنیابند. با توجه به جمعیت جوان ایران و شرایط آن به عنوان یک کشور در حال توسعه توجه به مسائل روانشناختی جوانان بسیار مهم می‌باشد. لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی با متغیر تعدیل‌گر ترتیب تولد و تجربه سوء استفاده جنسی در دوران کودکی انجام شد.

روش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش نیز شامل کلیه جوانان ۲۰ تا ۳۰ ساله دارای رفتار پرخطر جنسی در شهر تهران بود که طی آبان ماه سال ۱۳۹۷ تا شهریور ماه سال ۱۳۹۸ انجام شد. نمونه گیری به روش هدفمند از میان جوانان مراجعه کننده به ۷ مرکز بهداشتی- درمانی و ۴ کلینیک روانشناسی و یک کانون سلامت در شهر تهران جمع‌آوری شد. به منظور بررسی متغیرهای پژوهش حاضر، نزدیک به ۳۰۰ پرسشنامه بین افراد پخش شد و در این بین، پرسشنامه‌هایی که در رابطه با رفتار پرخطر جنسی صدق می‌کرد، انتخاب شدند که به دلیل محرمانه بودن سوالات و عدم تمایل افراد به پاسخگویی، تعداد آن‌ها به ۱۰۰ نفر رسید. پس از انتخاب افراد به صورت آنلاین و حضوری، در رابطه با جوانب تحقیق توضیحاتی ارائه گردید. سپس فرم آنلاین پرسشنامه از طریق پیام‌رسان‌های اجتماعی (اینستاگرام، تلگرام و واتساپ؛ ایتا و روبیکا) در اختیار پاسخ‌دهندگان قرار گرفت. به دلیل حساس و شخصی بودن مسائل در پرسش‌ها، برای پاسخ‌دهندگان از پرسشنامه آنلاین استفاده شد. معیار ورود به مطالعه سن ۲۰ تا ۳۰ سال، انجام رفتارهای پرخطر جنسی و تمایل به شرکت در مطالعه بود. همچنین افرادی که پرسشنامه را به صورت ناقص پرکرده بودند از مطالعه خارج شدند. موارد

1 Srahbzu
2 Alsyabi
3 Alsyabi
4 Van Volkom
5 Tian
6 Remien

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]

اخلاقی و محرمانه بودن اطلاعات شرکت‌کنندگان رعایت شد و شرکت‌کنندگان با رضایت و آگاهانه وارد مطالعه شدند. در نهایت، داده‌های جمع‌آوری‌شده با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون[1] و رگرسیون چندگانه[2] به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ تجزیه و تحلیل شد.

ابزار سنجش

پرسشنامه رفتارهای پرخطر جنسی[3] (RSBQ): پرسشنامه رفتارهای پرخطر جنسی زارعی و همکاران (۱۳۸۹) که از ۴ زیرمقیاس عدم استفاده از کاندوم، مصرف مواد، شرکای جنسی زیاد و روابط جنسی غیرمعمول تشکیل‌شده است که به‌منظور بررسی رفتارهای پرخطر جنسی بکار می‌رود. طراحی این پرسشنامه به صورت چهارگزینه‌ای و پنج‌گزینه‌ای می‌باشد که شامل ده سؤال می‌باشد که نمره‌گذاری هشت سؤال اول به‌صورت مستقیم و از ۰ تا ۴ و دو سؤال آخر به صورت معکوس و از ۰ تا ۳ متغیر می‌باشد که در مجموع نمره رفتارهای پرخطر شخص را تعیین می‌کند. به این معنا که هرچه نمره فرد بالاتر باشد میزان رفتارهای پرخطر جنسی او بیشتر می‌باشد. در پژوهش زارعی و همکاران (۱۳۸۹) پایایی پرسشنامه رفتارهای پرخطر جنسی از طریق ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ به‌دست‌آمده است. عدد به دست‌آمده نشان‌دهنده پایایی مناسب این پرسشنامه می‌باشد. روایی این پرسشنامه نیز توسط زارعی و همکاران (۱۳۸۹) در حد مطلوبی گزارش شده است. روایی این پرسشنامه با استفاده از تحلیل عامل اکتشافی ساختار دو عاملی استخراج شد که در مجموع ۷۱/۳ درصد از واریانس پرسشنامه را تبیین کرد. این پرسشنامه نقطه برش ندارد. در پژوهش حاضر با روش آلفای کرونباخ پایایی کل مقیاس رفتارهای پرخطر جنسی ۰/۸۳ محاسبه شد.

پرسشنامه سبک دلبستگی[4] (ASQ): کالینز و رید[5] (۱۹۹۰، به نقل از پاکدامن،۱۳۸۰) بر پایه توصیف‌هایی که در پرسشنامه دلبستگی بزرگسال هازان و شیور[6] (۱۹۸۷) در مورد سه سبک اصلی دلبستگی وجود داشت، مواد پرسشنامه خود را تدارک دیده‌اند. این پرسشنامه دارای سه زیر مقیاس وابستگی، نزدیک‌بودن و اضطراب است که مجموعا ۱۸گویه را شامل می‌شود. زیرمقیاس اضطراب با دلبستگی اضطرابی – دوسوگرا مطابقت دارد و زیرمقیاس نزدیک‌بودن یک بعد دو قطبی است که اساساً توصیف‌های ایمن و اجتنابی را در مقابل هم قرارمی‌دهد (فینی و نوللر[7]، ۱۹۹۶)؛ بنابراین نزدیک‌بودن در تطابق با دلبستگی ایمن می‌باشد و زیرمقیاس وابستگی را می‌توان تقریباً عکس دلبستگی اجتنابی قرار داد. مدت اجرای پرسشنامه کالینز و رید براساس زمینه‌یابی انجام‌شده ۱۰ دقیقه در نظر گرفته‌شده است (به نقل از پاکدامن،۱۳۸۰). کالینز و رید (۱۹۹۰) در مورد قابلیت اعتماد مقیاس دلبستگی بزرگسال، میزان آلفای کرونباخ را برای هر زیرمقیاس این پرسشنامه در ۳ نمونه از دانشجویان مساوی یا بیش از ۰/۸۰ گزارش دادند. از سوی دیگر در پژوهش پاکدامن (۱۳۸۰) میزان پایایی آزمون در حد مطلوبی گزارش شده‌است. پایایی‌زیرمقیاس‌های‌این مقیاس‌را هم‌ازطریق‌آلفای‌کرونباخ و هم ازروش بازآزمایی پس‌ازدوماه باز آزمون، بین۰/۶۹ تا ۰/۷۵ گزارش‌کرده اند. این پرسشنامه در مورد ۱۰۰ دختر و پسر کلاس دوم دبیرستان که به‌طور تصادفی انتخاب شده بودند اجرا گردید. نتایج حاصل از دو بار اجرای این پرسشنامه با فاصله زمانی یک ماه از یکدیگر بیانگر آن بود که این آزمون در سطح ۰/۹۵ دارای پایایی است. در بررسی پاکدامن روایی سازه این پرسشنامه ارتباط زیر مقیاس‌های وابستگی و نزدیک‌بودن ، وابستگی و اضطراب در سطح معنادار۰/۰۰۱ به ترتیب ۰،۳۱۳-/۰،۳۳۶-/۰،۳۱۳- و زیر مقیاس نزدیک بودن و اضطراب در سطح معنادار ۰/۰۱۴ مقدار ۰/۲۴۶ به دست آمد. در پژوهش حاضر با روش آلفای کرونباخ پایایی کل مقیاس سبک دلبستگی ۰/۷۹ محاسبه شد و برای خرده مقیاس‌های دلبستگی ایمن، دلبستگی اجتنابی، دلبستگی دو سوگرا / اضطرابی به ترتیب ضرایب آلفای ۰/۸۲، ۰/۷۵ و ۰/۷۷ به دست آمد.

یافته ها

با توجه به معیارهای ورود و خروج، ۱۰۰ نفر (۱۲ مورد به خاطر ناقص بودن پرسشنامه، کنار گذاشته شدند که پس از آن جایگزینی صورت پذیرفت) با میانگین سنی ۲۵.۷ سال وارد مطالعه شدند. ۳۴ درصد (۳۴ نفر) پاسخ‌دهندگان مرد و ۶۶ درصد (۶۶ نفر) زن بوده‌اند.

1 Pearson Correlation
2 Multiple Regrrssion
3 Risky Sexual Behaviors Questionnaire
4 Attacgment Style Questionnaire
5 Collins & Reid
6 Hazen & Shaver Attachment Atyle Questionnaire
7 Feeney & Nowller

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]

بازه سنی ۶۲ درصد(۳۴ نفر) پاسخ‌دهندگان بین ۲۰ تا ۲۵ سال بوده است. ۴۷ درصد پاسخ‌دهندگان دارای تحصیلات فوق‌دیپلم یا کارشناسی و ۴۳ درصد دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر بودند. ازنظر وضعیت تأهل ۹۶ درصد پاسخ‌دهندگان مجرد بودند. ۲۵ درصد افراد، سابقه سوءاستفاده جنسی در کودکی را داشته‌اند که از این میان ۴۰ درصد فامیل، ۱۲ درصد دوستان و ۴۰ درصد هم غریبه‌ها عامل سوءاستفاده بوده‌اند. نوع سوءاستفاده جنسی ۸۷ درصد تماس جسمی و ۱۲ درصد نشان دادن اعضای تناسلی بوده است.

جدول۱. بررسی همبستگی پیرسون متغیرهای تحقیق

متغیرها	دلبستگی ایمن	دلبستگی اجتنابی	دلبستگی دو سوگرا	رفتار پرخطر جنسی
دلبستگی ایمن	۱			
دلبستگی اجتنابی	-۰/۲۱۹*	۱		
دلبستگی دو سوگرا	-۰/۰۲۳	۰/۳۴**	۱	
رفتار پرخطر جنسی	-۰/۲۶۹**	۰/۳۳۸**	۰/۲۰۳*	۱
میانگین	۱۲/۶	۱۲/۶	۱۱/۳	۲/۹
انحراف معیار	۲/۶	۳/۹	۵/۸	۲/۹
کجی	-۰/۶۳۵	-۰/۵۰۷	-۰/۱۲۷	۱/۱۴۳
کشیدگی	۵/۱۲۸	۱/۹۷۲	-۰/۹۳۷	۲/۱۴۴

P<۰/۰۱ ** P<۰/۰۵*

طبق جدول ۱ نتایج ماتریس همبستگی نشان می‌دهد میان دلبستگی ایمن با دلبستگی اجتنابی و رفتار پرخطر جنسی رابطه معکوس و معنی‌داری وجود دارد(P<۰/۰۵) همچنین میان دلبستگی اجتنابی با دلبستگی دو سوگرا و رفتار پرخطر جنسی رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد(P<۰/۰۱). به علاوه دلبستگی دوسوگرا با رفتار پرخطر جنسی ارتباط مستقیم و معنی‌داری دارد(P<۰/۰۵)

نتیجه آزمون کولموگروف – اسمیرنوف در مورد متغیرهای دلبستگی ایمن، دلبستگی اجتنابی، دلبستگی دو سوگرا و رفتار پرخطر جنسی به ترتیب برابر با ۰.۱۴۶، ۰.۲۷۱، ۰.۱۹۳و ۰.۴۲۹ بود. این یافته‌ها نشان دهنده معنادار نبودن متغیرهای مورد بررسی و نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش بود. عدم همخطی خطاها نیز با استفاده از آزمون دوربین واتسون مورد بررسی قرار گرفت که مقدار آن برابر با ۱/۹۴ بود؛ بنابراین این پیش‌فرض نیز تایید می شود. شاخص های تولرانس و VIF که در جدول ۲ گزارش شده است نشان دهنده عدم هم‌خطی متغیرهای پیش‌بین ااست.

جدول ۲. ضرایب رگرسیون و بتای استاندارد برای سبک‌های دلبستگی و رفتار پرخطر جنسی

مدل	ضرایب غیراستاندارد (B)	ضرایب استاندارد (Beta)	آماره t	Sig	تولرانس	VIF
مقدار ثابت	۲/۸۹۱	-	۴/۵۷۳	۰/۰۰۰		
دلبستگی ایمن	۰/۶۷۹	۰/۶۷۰	۴/۷۷۱	۰/۰۰۰	۰/۶۷۴	۳/۶۶۴
دلبستگی اجتنابی	۰/۳۶۳	۰/۳۶۹	۳/۵۹۹	۰/۰۰۰	۰/۷۱۶	۲/۷۳۵
دلبستگی دو سوگرا	۰/۲۴۳	۰/۲۶۴	۳/۱۰۴	۰/۰۰۰	۰/۸۳۹	۱/۴۳۶
ضریب همبستگی (R)			۰/۲۱۶			
ضریب تعیین (R Square)			۰/۰۴۲			

جدول ۲ مقدار ضریب تعیین مدل، ضرایب مسیر و معناداری آن‌ها را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج جدول همه ضرایب بتا در سطح ۰/۰۰۱ معنادار هستند و رگرسیون معنادار است و خط رگرسیون به‌خوبی برای داده‌ها برازش شده است. بنابراین میان سبک‌های دلبستگی

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]

با رفتار پرخطر جنسی رابطه معناداری وجود دارد(P<۰/۰۵). (R) ضریب همبستگی چندگانه است که می‌تواند به‌عنوان معیاری از کیفیت تخمین متغیر ملاک درنظر گرفته شود. مقدار ۰/۲۱ نشان‌دهنده سطح نسبتاً خوبی از تخمین است. همچنین ضریب تعیین مدل، میزان تغییرپذیری متغیر ملاک که به‌وسیله متغیر پیش‌بین حاصل می‌شود، برابر ۰/۰۴۲ می‌باشد که معیاری برای سنجش تناظر خطی بین متغیر ملاک و متغیر پیش‌بین است.

جدول ۳. ضرایب رگرسیون و سطح معنی‌داری برای متغیر تعدیل گر ترتیب تولد در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی

مدل	ضرایب رگرسیون	خطا استاندارد	آماره t	Sig
مقدار ثابت	۲/۸۶۷	۴/۸۴۳	۰/۵۹۲	۰/۵۵۵
دلبستگی ایمن	۰/۰۵۵	۰/۱۳۴	۰/۴۱۶	۰/۶۷۱
دلبستگی اجتنابی	۰/۰۶۱	۰/۲۰۶	۰/۵۱۸	۰/۵۶۷
دلبستگی دو سوگرا	۰/۰۵۹	۰/۱۸۷	۰/۴۵۵	۰/۶۴۱
ترتیب تولد	۰/۳۶۷	۲/۲۴۷	۳/۱۶۳	۰/۸۷۰
دلبستگی ایمن *ترتیب تولد	-۰/۰۰۳	۰/۵۸۱	-۰/۴۱۹	۰/۹۶۴
دلبستگی اجتنابی *ترتیب تولد	-۰/۰۰۶	۰/۶۵۲	-۰/۴۰۱	۰/۹۹۸
دلبستگی دوسوگرا *ترتیب تولد	-۰/۰۰۹	۰/۶۱۲	-۰/۴۶۷	۰/۸۷۹
(R2-change)			۰/۰۰۰	
(F)			۰/۰۰۱	

بر اساس جدول ۳ با توجه به سطح معناداری بین ترتیب تولد در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی ارتباط معناداری مشاهده نشد (P>۰/۰۵). همچنین مورد ضرایب رگرسیونی به ترتیب ۰/۰۰۳- ، ۰/۰۰۶- و ۰/۰۰۹- حاصل‌شده که سطح معنی‌داری آن ها از α=۰/۰۰۵ بزرگ‌تر است ؛ بنابراین متغیر ترتیب تولد نقش تعدیل‌گر در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی ندارد.

جدول ۴. ضرایب رگرسیون و سطح معنی‌داری برای متغیر تعدیل گر تجربه سوءاستفاده جنسی در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی

مدل	ضرایب رگرسیون	خطا استاندارد	آماره t	sig
مقدار ثابت	۲/۲۶۷	۲/۲۹۹	۰/۹۸۶	۰/۳۲۷
دلبستگی ایمن	۰/۰۸۴	۰/۰۵۹	۱/۳۴۸	۰/۱۷۱
دلبستگی اجتنابی	۰/۰۹۳	۰/۰۶۲	۱/۴۵۱	۰/۱۵۶
دلبستگی دو سوگرا	۰/۰۷۹	۰/۰۷۸	۱/۲۹۸	۰/۲۱۶
تجربه سوءاستفاده جنسی	۵/۲۵۳	۵/۷۰۹	۰/۹۲۰	۰/۳۶۰
دلبستگی ایمن* تجربه سوءاستفاده جنسی	-۰/۱۳۵	۰/۱۶۱	-۰/۸۵۴	۰/۳۸۷
دلبستگی اجتنابی* تجربه سوءاستفاده جنسی	-۰/۱۴۶	۰/۲۰۳	-۰/۸۹۹	۰/۲۳۴
دلبستگی دوسوگرا* تجربه سوءاستفاده جنسی	-۰/۱۵۱	۰/۱۸۶	-۰/۹۰۷	۰/۲۲۵
(R2-change)			۰/۰۰۸	
(F)			۰/۷۶۵	

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]

بر اساس جدول ۴ با توجه به سطح معناداری بین تجربه سوءاستفاده جنسی در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی ارتباط معناداری مشاهده نشد (P>۰/۰۵). همچنین ضرایب رگرسیونی به ترتیب ۰/۱۳۵-، ۰/۱۴۶- و ۰/۱۵۱- حاصل‌شده که سطح معنی‌داری آن ها از α=۰/۰۰۵ بزرگ‌تر است ؛ بنابراین متغیر ترتیب تولد نقش تعدیل‌گر در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی ندارد.

به‌منظور بررسی نقش تعدیل گر بودن متغیر های تجربه سوءاستفاده جنسی در دوران کودکی و ترتیب تولد در رابطه‌ی سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی از روش آندرو هایس که مبتنی بر تکنیک رگرسیون خطی است استفاده شده است.

برای بررسی اینکه آیا این متغیر ها با دو متغیر سبک‌های دلبستگی و رفتار پرخطر جنسی ارتباط دارد یا خیر، باید مدل رگرسیونی زیر را برازش دهیم:

$$C = \alpha + \beta_1 A_1 + \beta_2 A_2 + \beta_3 A_3 + \beta_4 B + \beta_5 A_1 B + \beta_6 A_2 B + \beta_7 A_3 B$$

C: رفتار پرخطر جنسی

A: سبک‌های دلبستگی (A_1 : دلبستگی ایمن، A_2 : دلبستگی اجتنابی، A_3 : دلبستگی دوسوگرا)

B: تجربه سوءاستفاده جنسی در دوران کودکی و ترتیب تولد

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی با متغیر تعدیل‌گر ترتیب تولد و تجربه سوء استفاده جنسی در دوران کودکی انجام شد. یافته های پژوهش نشان داد میان سبک‌های دلبستگی ایمن با رفتار پرخطر جنسی رابطه معناداری وجود دارد. این یافته پژوهش با مطالعات مناجاتی و همکاران (۲۰۲۲)، رضایی جمالویی (۱۳۹۸) و در پژوهش های لاتین با اشری و همکاران (۲۰۱۵) همسو بود. در تبیین این یافته مبنی بر رابطه بین سبک‌های دلبستگی و رفتار پرخطر جنسی می‌توان گفت که سبک دلبستگی ایمن باعث به وجود آمدن خودانگاره مثبت می‌شود و این خودانگاره مثبت به افراد اجازه می‌دهد تا در زمان برخورد با شرایط چالش‌برانگیز، کنترل خود را از حیث شناختی و هیجانی از دست ندهند و بتوانند شرایط چالش‌زا را کنترل کرده و از راهبردهای حمایت جویانه استفاده کنند. درواقع، این افراد به دلیل اعتماد و قدرت فردی خود، بر شرایط چالش‌برانگیز غلبه کرده و با کنترل منابع چالش و بی‌قراری، دارای سلامت روان بهتری هستند و کمتر به سمت انجام رفتارهای پرخطر گرایش دارند. در پژوهشی که مونوکا و همکاران (۲۰۱۹) انجام دادند، سبک دلبستگی تعیین کننده آمادگی فرد برای حل و فصل مسائل و رفتارهای او در برابر ناکامی‌های اجتماعی است. به‌عبارت‌دیگر، ویژگی‌های مثبت افراد دلبسته ایمن سبب می‌شود نیازی به بروز رفتارهای پرخطر از خود نداشته باشند. یقینا توانایی روانی، انعطاف‌پذیر بودن و جسارت لازم را در روابط این افراد بهبود می بخشد و باعث می شود فرد رفتارهای پرخطر کمتری از خود نشان دهد.

همچنین یافته‌های مطالعه حاضر بیانگر ارتباط بین سبک‌های دلبستگی اجتنابی با رفتار پرخطر جنسی بوده است. این یافته با نتایج پژوهش مناجاتی و همکاران (۲۰۲۲)، کتانی و همکاران (۱۴۰۱) و رضایی جمالویی (۱۳۹۸) مبنی بر معناداری ارتباط بین سبک‌های دلبستگی اجتنابی با رفتار پرخطر جنسی همسو است. در تبیین یافته‌های پژوهش حاضر، مبنی بر رابطه بین سبک‌های دلبستگی و رفتار پرخطر جنسی می‌توان گفت که افراد دارای سبک دلبستگی اجتنابی تصویری مثبت از خود و از دیگران تصویری منفی می‌سازند، زیرا دلبستگی‌شان در گذشته به آنان یاد داده است که روی کمک و حمایت دیگران نباید حساب کرد. این افراد اشتیاقی به رابطه با دیگران از خود نشان نمی‌دهند و عمداً فاصله‌ی خود را با آن‌ها حفظ کرده تا از افکار آشفته ایمن باشند. بنابراین اجتناب از صمیمیت، مجموعه‌ای از رفتارهای پرخطر همانند داشتن رابطه جنسی با شرکای مختلف را منعکس می‌کند.

همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد بین سبک‌های دلبستگی دوسوگرا با رفتار پرخطر جنسی رابطه معناداری وجود دارد. نتایج این بخش از پژوهش با مطالعات مناجاتی و همکاران (۲۰۲۲)، کیم و میلر (۲۰۲۰)، رضایی جمالویی (۱۳۹۸) و اسدی و همکاران (۱۳۹۷) همسو بود؛ آن‌ها در پژوهش خود نشان دادند که بین سبک‌های دلبستگی دوسوگرا با رفتار پرخطر جنسی رابطه معناداری وجود دارد. در رابطه با سبک‌های دلبستگی و رفتار پرخطر جنسی می‌توان گفت که افراد دوسوگرا در موقعیت‌های پراضطراب، اطمینان به خود را از دست می دهند و درماندگی روان‌شناختی بر آن‌ها تحمیل می‌شود که باعث به وجود آمدن تجربه‌های نامطلوب می‌شود و به احساس حقارت و اضطراب شخص دامن می‌زند و ناتوانی وی را در ایجاد روابط بین شخصی سالم و گرایش به رفتارهای پرخطر توجیه می‌کند. به علاوه افراد

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]

دوسوگرا رفتارهای پرخطر را برای سرکوب کردن و غلبه بر طغیان درونی خود استفاده می‌کنند. از سوی دیگر، این احتمال وجود دارد که رفتارهای مخاطره‌آمیز این افراد باعث شود که از سمت دوستان و آشنایان که در مقابله با گرفتاری‌های زندگی واکنشی عاقلانه و خویشتن‌دارانه نشان می‌دهند، طردشده و همین امر باعث جذب آن‌ها به گروه‌های منحرف گردد؛ که این نیز به نوبه خود می‌تواند زمینه مساعدی برای گرایش بیشتر به سمت رفتارهای پرخطر جنسی فراهم نماید.

بخشی از یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد که متغیر ترتیب تولد تأثیری در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی ندارد. نتایج حاضر با یافته‌های پژوهش دامیان و رابرتز[1] (۲۰۱۵)، روهرر[2] و همکاران (۲۰۱۵) و لجارجا[3] و همکاران (۲۰۱۹) مبنی بر اینکه بین ترتیب تولد و مؤلفه‌های دلبستگی هیچ رابطه معناداری وجود ندارد، همسو است. در تبیین یافته این تحقیق مبنی بر عدم تأثیر متغیر ترتیب تولد در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی می‌توان گفت که اثرات ترتیب تولد می‌تواند در خانواده قابل مشاهده باشد اما ممکن است رفتار و روابط خارج از این زمینه را تحت تاثیر قرار ندهد. علاوه بر این، ترتیب تولد ممکن است اساساً یا منحصراً بر بخش‌هایی از سیستم شخصیت تأثیر بگذارد که برای فرد پنهان هستند و یا با پاسخ‌های اجتماعی مطلوب در گزارش‌ها، پوشانده می‌شوند. با توجه به اینکه در این تحقیق ترتیب تولد در این نمونه آماری به‌طور یکنواخت پخش نشده است و تقریباً نیمی از نمونه (۴۶ درصد) فرزند اول خانواده هستند، امکان تایید نشدن این فرضیه بالاتر می‌رود. همچنین استدلال محقق این گونه است که این امکان وجود دارد که هرچقدر هم ترتیب تولد در ویژگی های شخصیتی این افراد نقش داشته است، احتمال اینکه تاثیرات محیطی و تربیتی والدین بتواند آنها را خنثی کند، بسیار است. نکته دیگر تعداد نمونه مورد بررسی است. تعداد نمونه در مطالعه حاضر با مطالعات نام برده متفاوت بوده است. قطعا بالا بودن جمعیت در اطمینان بخش بودن نتایج موثر است.

نتایج بررسی حاضر همچنین نشان داد که متغیر تجربه سوءاستفاده جنسی تأثیری در رابطه میان سبک‌های دلبستگی با رفتار پرخطر جنسی ندارد. یافته حاضر با یافته هاشمی‌پرست و همکاران (۱۳۹۶) و کایر و همکاران (۲۰۱۸) که نشان دادند دلبستگی ناایمن، سوءاستفاده جنسی را پیش‌بینی می‌کند و باعث ایجاد رفتار پرخطر در فرد می‌شود، همسو نمی‌باشد. در تبیین یافته این تحقیق می‌توان گفت که در طول فرایند شکل‌گیری دلبستگی و حفظ آن در اوایل دوران کودکی، اصول اولیه اعتباریابی، انعکاس هیجانات و همدلی، شامل پاسخ‌دهی مراقب نسبت به آشفتگی کودک هستند که خود سبب تقویت بازنمود ذهنی کودک می‌شود. استدلال محقق برای رد این فرضیه این است که ممکن است افرادی که تجربه و سابقه سوء استفاده در دوران کودکی را دارا بودند، به دلیل امکان ایجاد بازسازی و تداعی خاطرات دوران کودکی، دیگر تمایلی ندارند تا رفتارهای پرخطر و یا خشونت بار را تجربه کنند و سعی در فاصله گرفتن از این نوع رفتار را دارند. از سویی دیگر میزان ۹۰درصد از حجم نمونه، شامل گروه تحصیل کرده (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری) می‌باشند که ممکن است این میزان از سطح تحصیلات و اطلاعات اجتماعی، بر روی تفکر و رفتار آن‌ها از کودکی تا به حال، تاثیرگذار بوده و احتمال بروز رفتار پرخطر جنسی را کاهش دهد. دیگر دلیل رد این فرضیه می‌تواند این باشد که تنها ۲۵ درصد از نمونه آماری تجربه سوءاستفاده جنسی در دوران کودکی را داشته‌اند.

در مجموع یافته های این تحقیق نشان داد که بین سبک‌های دلبستگی ایمن و دلبستگی اجتنابی و دلبستگی دوسوگرا با رفتار پرخطر جنسی ارتباط چشمگیر و معناداری وجود دارد. این یافته نقش موثر انواع سبک‌های دلبستگی را در رفتار های رفتار پرخطر جنسی نشان داده است. پیشنهاد می شود برای اینکه پدر و مادرهای جوان با انواع سبک‌های دلبستگی و تأثیری که دلبستگی در دوره جوانی بر فرزندانشان می‌گذارد، از طریق کارگاه‌های آموزشی آشنا شوند. همچنین آگاه سازی خانواده‌ها برای پیشگیری از رفتار جنسی قبل از ازدواج و رفتار جنسی پرخطر مانند آموزش آن‌ها در سطح رسانه، مدارس و سازمان‌ها به علاوه آموزش و آگاهی جوانان در رابطه با انواع ارتباطات با جنس مخالف و تقویت ارزش‌های اخلاقی آنان می تواند کمک کننده باشد.

از مهمترین محدودیت‌های مطالعه حاضر، نمونه گیری هدفمند و حجم نمونه پایین بوده است که البته تا جای ممکن سعی شد جمعیت بیشتری مورد بررسی قرار بگیرد. محدودیت دیگر حساس بودن برخی افراد به پاسخ‌گویی در موارد خصوصی بود که با توضیح مسئله و محفوظ بودن اسرار آن‌ها به صورت آنلاین، همکاری آنان جلب شد. پیشنهاد می شود طرح‌های مربوط به سلامت با همکاری بیشتر مراکز درمانی انجام شود تا در نمونه گیری و مراحل تحقیق پیشرفت بیشتری حاصل شود.

1 Damian & Roberts
2 Rohrer
3 Lejarraga

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]

منابع

اسدی، م؛ سعیدایی، ز؛ محمدی، م و خردمند، م. (۱۳۹۷). بررسی رابطه دلبستگی به والدین با سلامت روانی و گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان. فصلنامه علمی تخصصی روانشناسی، علوم اجتماعی و علوم تربیتی، ۲ (۱)، ۱۱۴-۱۲۱. http://dx.doi.org/10.21859/psy chol-01021

احدی، ر, محمدی, ش و طغرانگار, ح. (۱۴۰۰). بررسی عوامل محیطی مؤثر بر اعتیاد به مواد مخدر صنعتی (مطالعه موردی: شهر زنجان). پژوهشهای حقوقی. ۲۰(۴۵)، ۱۴۹-۱۸۱. https://doi.org/10.48300/jlr.2021.129111

بابا زاده، پ. (۱۳۹۶). *بررسی رابطه بین ترتیب تولد با سبک‌های دلبستگی، ابعاد شخصیت و پیشرفت تحصیلی در نوجوانان شهر تهران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، مرکز پیام نور تهران. https://elmnet.ir/Article/10532231-31932

باریکانی، آ. (۱۳۸۷). رفتارهای پرخطر در نوجوانان مدارس راهنمایی و دبیرستان‌های شهر تهران. *مجله روانشناسی و علوم تربیتی*، ۵۳ (۱۵)، ۱۹۲-۱۹۸. http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-471-fa.html

رضایی جمالویی، ح؛ حسنی، ج؛ نورمحمدی، م. (۱۳۹۸). نقش سبک‌های دلبستگی در رفتارهای پرخطر نوجوانان پسر مقطع متوسطه دوم. *روانشناسی پژوهشی*، ۲۰ (۱)، ۱۱۲-۱۲۱. https://doi.org/10.30486/jsrp.2019.663551

زارعی، ع؛ باقرزاده، ر؛ غریبی، ط و روانی‌پور، م. (۱۳۹۹). گرایش به رفتارهای پر خطر در نوجوانان شهر بوشهر و عوامل مرتبط با آن. *دو ماهنامه طب جنوب*، ۲۳(۶)، ۵۵۴-۵۶۸. http://dx.doi.org/10.52547/ismj.23.6.554

کتانی، ا؛ علی‌نیا، م؛ رجبی، ف؛ معتمد منفرد، س، آقاخانی، ل و مسجدی آرانی، ع. (۱۴۰۱). پیش‌بینی رفتارهای پرخطر براساس سبک‌های دلبستگی ناایمن: بررسی نقش میلانجی ظرفیت تأملی. دوفصلنامه علمی شناخت اجتماعی، ۱۱(۱)، ۹-۱۶. https://doi.org/10.30473/sc.2022.65905.2816

هاشمی پرست، م؛ صدیقیان، م؛ اصغری جعفرآبادی، م و اله وردی پور، ح. (۱۳۹۶). تبیین رفتارهای پرخطر و محافظت نشده جنسی جوانان و دلایل مرتبط با آن: یک مطالعه کیفی. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان*، ۲۲ (۴)، ۱۲۴-۱۱۱. http://sjku.muk.ac.ir/article-1-3409-fa.html

Alsyabi, A., Aldhafri, S., & Alsiddiq, F. (2021). "Parenting Styles: A comparative study between Omani and Saudi female students". *Journal of Educational Sciences*. Issue 17. https://doi.org/10.29117/jes.2021.0048

Anbesu, E. W., Aychiluhm, S. B., Alemayehu, M., Asgedom, D. K., & Kifle, M. E. (2023). A systematic review and meta-analysis of sexually transmitted infection prevention practices among Ethiopian young people. *SAGE open medicine*, *11*, 20503121221145640. https://doi.org/10.1177/20503121221145640

Cassidy. J., & Shaver. P. R. (2008). *Handbook of attachment: Theory, research and clinical applications*. NewYork, London: Guilford, 101-200. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2809453/

Chawla, N., & Sarkar, S. (2019). Defining "High-risk Sexual Behavior" in the Context of Substance Use. *Journal of Psychosexual Health*, 1(1), 26-31. https://doi.org/10.1177/2631831818822015

Cyr, G., Carrier, F. Emonda, K. Noleta, J., & Gagnon, J. (2018). Insecure attachment and use of sexual coercion in male university students: Negative urgency as an explanatory mechanism. *Sexologies*, 27 (2), 27-31. https://doi.org/10.1016/j.sexol.2018.02.005

Damian, R. I., & Roberts, B. W. (2015). The associations of birth order with personality and intelligence in a representative sample of US high school students. Journal of Research in Personality, 58, 96-105. https://doi.org/10.1016/j.jrp.2015.05.005

Hazan, C., & Shavar, P. R. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 511-524. https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.52.3.511

Hubach, R. D., O'Neil, A., Stowe, M., Giano, Z., Curtis, B., & Fisher, C. B. (2021). Pereceived confidentiality risks of mobile technology-based ecologic momentary assessment to assess high-risk behaviors among rural men who have sex with men. *Archives of sexual behavior*, 50(4), 1641-1650. https://doi.org/10.1007/s10508-019-01612-x

Rohrer, J. M., Egloff, B., & Schmukle, S. C. (2015). Examining the effects of birth order on personality. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 112(46), 14224-14229. *https://doi.org/10.1073/pnas.1506451112*

McWilliams, L. A., & Bailey, S. J. (2010). Associations between Adult Attachment Ratings and Health Conditions: Evidence From the National Comorbidity Survey Replication. *Health Psychology*, 29 (4), 446 -453. https://doi.org/10.1037/a0020061

Monaco, E., Schoeps, K., & Montoya-Castilla, I. (2019). Attachment styles and well-being in adolescents: How does emotional development affect this relationship? *International journal of environmental research and public health, 16(14(, 2554*. https://doi.org/10.3390/ijerph16142554

Monajati, S., Amini, N., & Jaafarinia, G. (2022). Predicting the Tendency to High-Risk Behaviors Based on Psychological Flexibility and Attachment Styles in Male and Female High School Students. *Iranian Evolutionary and Educational Psychology Journal*, *4*(1), 92-102. http://dx.doi.org/10.52547/ieepj.4.1.92

Oshri, A., Sutton, T. E., Clay-Warner, J., & Miller, J. D. (2015). Child maltreatment types and risk behaviors: Associations with attachment style and emotion regulation dimensions. *Personality and Individual differences*, 73, 127-133. https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.015

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]

Remien RH, Stirratt MJ, Nguyen N, Robbins RN, Pala AN, Mellins CA. (2019) Mental health and HIV/AIDS: the need for an integrated response. AIDS. 33:1411–20. https://doi.org/10.1097%2FQAD.0000000000002227

Sulloway, F.J. (2001). *Birth- order,sibling competition and human behavior, in H.R.Holcomb ,III (Ed.), conceptual challenges in evolutionary psychology: Innovative research strategies*. Dordrecht,the Netherlands: Kluwer Academic. http://www.sulloway.org/Holcomb.pdf

Srahbzu, M., & Tirfeneh, E. (2020). Risky Sexual Behavior and Associated Factors among Adolescents Aged 15-19 Years at Governmental High Schools in Aksum Town, Tigray, Ethiopia, 2019: An Institution-Based, Cross-Sectional Study. *BioMed research international*, 3719845. https://doi.org/10.1155/2020/3719845

Sagone, E., Commodari, E., Indiana, M. L., & La Rosa, V. L. (2023). Exploring the Association between Attachment Style, Psychological Well-Being, and Relationship Status in Young Adults and Adults-A Cross-Sectional Study. *European journal of investigation in health, psychology and education*, *13*(3), 525–539. https://doi.org/10.3390/ejihpe13030040

Tian, X., Chen, J., Wang, X., Xie, Y., Zhang, X., Han, D., Fu, H., Yin, W., & Wu, N. (2023). Global, regional, and national HIV/AIDS disease burden levels and trends in 1990-2019: A systematic analysis for the global burden of disease 2019 study. *Frontiers in public health*, *11*, 1068664. https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1068664.

Lejarraga, T., Frey, R., Schnitzlein, D. D., & Hertwig, R. (2019). No effect of birth order on adult risk taking. Proceedings of the National Academy of Sciences, 116(13), 6019-6024. https://doi.org/10.1073/pnas.1814153116

US Preventive Services Task Force. (2010). *The guide to clinical preventive services 2010-2011: Recommendations of the US Preventive Services Task Force*. Agency for Healthcare Research and Quality (US). https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK61778/

Van Volkom, M., Dirmeitis, D., & Cappitelli, S. (2019). An Investigation of the Connection between Parenting Styles, Birth Order, Personality, and Sibling Relationships. *Journal of psychology and Behavioral Science*, (7), 55-63. http://dx.doi.org/10.15640/jpbs.v7n1a7

Willis, J. (2022). Attachment Styles, Deployments, and Perceived Stress of African American Military Spouses. Walden University.https://www.proquest.com/openview/a5fb289175e8656e5b415d27eaf2e12d/1?pqorigsite=gscholar&cbl=18750&diss=y

Zakhour, M., Haddad, Ch., Salameh, P., Akel, M., Fares, K., Sacre, H., Hallit, S., & Obeid, S. (2020). Impact of the interaction between alexithymia and the adult attachment styles in participants with alcohol use disorder. *Alcohol*, 23, 1-8. https://doi.org/10.1016/j.alcohol.2019.08.007

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-24]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1402.12.7.4.0]